

Jørgen Christensen-Ernst

Translatørekseksamineret oversætter & cand. mag.

Medlem af Translatørforeningen

Nyelandsvej 42

2000 Frederiksberg

Folketingets Retsudvalg
Christiansborg
København K

Den 30. januar 2019

Angående: Kvaliteten af oversættelse og tolkning for politi og domstole

Jeg har for snart femten år siden sendt vedhæftede brev til Sundhedsudvalget, og som man ved, blev min advarsel ikke taget efterretteligt. I dagspressen har man kunnet læse om de problemer dette har medført.

I egenskab af eksamineret translatør og tolk/oversætter for politi og retsvæsen har jeg fra Rigspolitiet fået oplyst at et privat firma fra 1. april 2019 overtager hyring af tolke og oversættere for politi og retsvæsen.

Af firmaets hjemmeside fremgår det at jeg, såfremt jeg tilmelder mig, vil komme til at arbejde for et honorar der svarer til ca. 42 procent af mit nuværende honorar. Dette gælder åbenbart for alle tolke/oversættere med samme uddannelse som min.

Da jeg arbejder med tyrkisk, et af de såkaldte eksotiske sprog, tager oversættelse betydeligt længere tid end ved sprog som arabisk, tysk, fransk og engelsk, hvor ordvalg (semantiske felter) og sætningsbygning i stor udstrækning ligner dansk (jeg kender alle disse fire sprog). Jeg er sikker på at oversættere i andre eksotiske sprog har samme erfaring. Jeg har foruden tyrkisk oversat juridiske tekster til engelsk for domstolene. Her har jeg fået honorar efter laveste takst. Det har jeg været tilfreds med da arbejdet er meget lettere, som ovenfor beskrevet.

Firmaet vil kompensere ved at stille oversættelsesredskaber til rådighed. Det er fint nok i forbindelse med de nævnte fire sprog, men egner sig kun til tyrkisk når man arbejder med stort set identiske tekster.

Tyrkisk er ligesom grønlandsk agglutineret. Det vil sige et enkelt bogstav på tyrkisk kan svare til et ord på dansk og at en dansk sætning kan svare til et enkelt ord på tyrkisk. Lad mig give et eksempel: Det ene tyrkiske ord *Danimarkalulaştıramadıklarındanmıışsınızdır* betyder 'De hører da vist til dem som vi ikke har kunnet få til at lade sig integrere i Danmark'. Nitten ord! For eksempel betyder bogstavet *-a-* som kommer efter *-tir-* 'kan'.

Eftersom oversættelsesredskaberne ikke opererer med fonemer og stavelser, men med ord og sætninger, er de i stor grad ubrugelige når det gælder de retslige dokumenter som ikke er uniforme.

Desuden kræver oversættelsen af tyrkisk kendskab til termer der lyder som danske, men betyder noget andet. Sidste uge så jeg at en oversætter havde oversat ordene "kamu düzeni" med "offentlig orden". Det er betydningen ordret oversat; men i tyrkisk juridisk sprog betyder det afhængig af kontekst retspraksis, retssikkerhed og lignende.

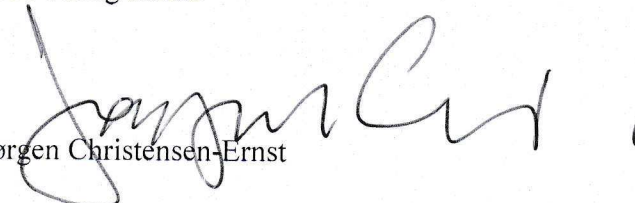
Resultatet af de nye takster er at jeg og andre oversættere med en tilsvarende uddannelse vil foretrække ikke at foretage retslig oversættelse og tolkning. For mit eget vedkommende vil den nye ordning betyde at jeg på trods af min uddannelse (cand.mag. plus translatøruddannelse, svarende til omkring 9 års uddannelse) vil få en timeløn der ligner mindstelønnen for faglærte arbejdere. Jeg vil foretrække at forsøge at leve af min opsparing.

Jeg har tidligere fået henvendelser fra private oversættelsesfirmaer der bad mig om at korrekturlæse en oversættelse til tyrkisk. Jeg har afslået, fordi det ville have været hurtigere og lettere at foretage en ny oversættelse af den danske tekst. Med den påtænkte måde at uddele jobs på, hvor princippet 'først til mølle, først malet' åbenbart vil gælde, har man ingen garanti for at man får den bedste oversætter og den bedste kvalitet. Jeg vil i den forbindelse bemærke at Integrationsministeriet (mener jeg det var) for flere år siden udarbejdede en plakat med teksten: *Stop volden mod kvinder. Bryd tavsheden!* Man valgte en billig tyrkisk oversætter til plakaten. Der var seksten (16) fejl i den tyrkiske oversættelse af de to sætninger på i alt seks danske ord.

Jeg vil gerne minde om at den nye tolkeordning uden tvivl vil få samme konsekvenser som tolkningen for sundhedssektoren i sin til fik: De veluddannede tolke finder en anden sektor at arbejde for, og de ukvalificerede bliver hængende. Dette vil være til skade for retssikkerheden. Jeg vil gætte på at man kan læse om resultatet i dagspressen om en halvsnes år.

Dette blot for at holde Dem underrettet.

Med venlig hilsen

Jørgen Christensen-Ernst

Tyrkisk og engelsk tolk for politi og retsvæsen siden 1987. (Tolk 804)
Censor ved Copenhagen Business School og Aarhus BSS frem til 2018
Translatøreksamen i tyrkisk ved Copenhagen Business School

Bilag: Brev til Sundhedsudvalget dateret 3. marts 2014.

Cc: Dommerforeningen, Advokatsamfundet, Translatørforeningen, dagspressen